

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (tredje avdelningen)
den 17 oktober 2002 *

I mål T-180/00,

Astipesca SL, Huelva (Spanien), företrätt av advokaterna J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier och D. Domínguez Pérez,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av L. Visaggio, därefter av S. Pardo Quintillán, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten J. Guerra Fernández, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om dels ogiltigförklaring av kommissionens telefaxmeddelande av den 5 maj 2000, vari sökanden informerades om att en del av återstoden av det stöd som beviljats projektet SM/ESP/20/92 hade betalats den 4 maj 2000, och av

* Rättegångsspråk: spanska.

kommissionens skrivelse av den 18 maj 2000 om nedsättning av det ovannämnda stödet, dels skadestånd på grund av det påstått rättsstridiga i att återstoden av detta stöd tills vidare inte betalats och den ovannämnda nedsättningen,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Jaeger samt domarna K. Lenaerts och J. Azizi,
justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 8 maj 2002,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

1 Den 18 december 1986 antog rådet förordning (EEG) nr 4028/86 om gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbrukssektorernas struktur (EGT L 376, s. 7). I denna förordning, i dess successivt ändrade lydelse

enligt rådets förordning (EEG) nr 3944/90 av den 20 december 1990 (EGT L 380, s. 1), rådets förordning (EEG) nr 2794/92 av den 21 september 1992 (EGT L 282, s. 3) samt rådets förordning (EEG) nr 3946/92 av den 19 december 1992 (EGT L 401, s. 1), föreskrivs i artikel 21a—21d att kommissionen kan bevilja olika typer av ekonomiskt stöd till gemensamma fiskeföretags projekt under förutsättning att projekten uppfyller de villkor som fastställs däri. Stödbeloppet varierar beroende på de berörda fartygens ålder och tonnage.

- 2 Ett "gemensamt företag" definieras i artikel 21a i förordning nr 4028/86 på följande sätt:

"Med gemensamt företag avses i detta avsnitt ett civilrättsligt bolag som bildats av en eller flera fartygsägare i gemenskapen och en eller flera parter i ett tredje land med vilket gemenskapen har ingått formella förbindelser, associerade genom ett avtal om gemensamt företag för att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen under det tredje landets överhöghet eller jurisdiktion, för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad."

- 3 Artikel 21b.2 i förordning nr 4028/86 har följande lydelse:

"För att beviljas ekonomiskt stöd skall det gemensamma företagens projekt avse fartyg som har en längd mellan perpendiklarna som överstiger tolv meter, vara tekniskt lämpade för det planerade fisket, ha varit i drift i över fem år, föra en medlemsstats flagg och vara registrerade i en gemenskapshamn. Det gemensamma företaget skall dock slutgiltigt överföra fartygen till det tredje land som berörs...."

4 I artikel 21d.1 och 21d.2 i förordning nr 4028/86 fastställs närmare bestämmelser om ingivande av ansökan om ekonomiskt stöd och om förfarandet för beviljande därav. I tredje punkten i samma artikel anges för projekt som beviljats ekonomiskt stöd att mottagaren skall tillsända kommissionen och medlemsstaten regelbundna rapporter om det gemensamma företagets verksamhet.

5 I artikel 44 i förordning nr 4028/86 föreskrivs följande:

”1. Under hela tiden för gemenskapens ingripande skall den myndighet eller det organ som av den aktuella medlemsstaten har utsetts härtill, på kommissionens anmodan tillställa denna alla handlingar av vilka det framgår att de ekonomiska och andra villkor som uppställs för varje enskilt projekt är uppfyllda. Kommissionen kan i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 47 besluta att stödet tills vidare inte skall utbetalas, att det skall nedsättas eller dras in,

— om projektet inte genomförs som planerat, eller

— om vissa av de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda...

Beslut härom skall meddelas den aktuella medlemsstaten och mottagaren av stödet.

Kommissionen skall återkräva dessa belopp, om utbetalningen inte var eller inte längre är berättigad.

2. Kommissionen skall enligt förfarandet i artikel 47 anta tillämpningsbestämmelser till denna artikel.”

6 Artikel 47 i förordning nr 4028/86 har följande lydelse:

”1. Då det hänvisas till förfarandet i denna artikel, skall ordföranden lägga fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen, antingen på eget initiativ eller på anmodan från en medlemsstats representant.

2. Kommissionens representant skall framlägga ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig inom en tidsfrist som ordföranden får fastställa med hänsyn till hur angelägen frågan är...

3. Kommissionen skall vidta åtgärder som skall börja gälla omedelbart. Om dessa åtgärder inte överensstämmer med kommitténs ställningstagande skall kommissionen dock omedelbart underrätta rådet om detta. Kommissionen kan då i högst en månad efter denna underrättelse underlåta att vidta åtgärderna. Rådet kan med kvalificerad majoritet inom en frist om en månad besluta om andra åtgärder.”

7 Den 20 april 1988 antog kommissionen förordning (EEG) nr 1116/88 om genomförandebestämmelser för beslut om stöd till projekt som rör gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbrukssektorernas struktur och förvaltningen av kustområdena (EGT L 112, s. 1).

8 I artikel 7 i förordning nr 1116/88 föreskrivs följande:

”Innan förfarandet i artikel 44.1 i förordning... nr 4028/86 att tills vidare inte utbetala, nedsätta eller dra in stödet inleds

- skall kommissionen underrätta den medlemsstat på vars område projektet skall genomföras för att denna skall kunna ta ställning i frågan,

- skall kommissionen inhämta yttrande från den behöriga myndighet som skall tillställa den beslutsunderlaget,

- skall kommissionen anmoda mottagaren eller mottagarna att genom nämnda myndighet eller organ redogöra för orsakerna till att de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda.”

9 Den 21 juni 1991 antog kommissionen förordning (EEG) nr 1956/91 om tillämpningsbestämmelser för förordning nr 4028/86 i fråga om åtgärder för att främja bildandet av gemensamma företag (EGT L 181, s. 1).

- 10 I artikel 5 i förordning 1956/91 anges följande: Utbetalning av gemenskapsstödet sker först då det gemensamma företaget har bildats i det berörda tredje landet och de överförda fartygen slutgiltigt har avförts från gemenskapsregistret och registrerats i en hamn i det tredje land där gemenskapsföretaget har sitt säte. Om gemenskapsstödet helt eller delvis består i ett bidrag i pengar kan en första betalning ske som inte överstiger åttio procent av det totalt beviljade bidraget utan att det påverkar de nämnda villkoren. Ansökan om utbetalning av återstoden av bidraget skall åtföljas av den första regelbundna rapporten om det gemensamma företagens verksamhet. Ansökan kan göras tidigast tolv månader efter utbetalningen av det första beloppet.
- 11 Enligt artikel 6 i förordning nr 1956/91 skall de regelbundna rapporter som avses i artikel 21d.3 i förordning nr 4028/86 inges till kommissionen var tolfte månad under tre år i rad. Rapporterna skall innehålla de uppgifter som anges i bilaga III till nämnda förordning och skall utformas på det sätt som föreskrivs i nämnda bilaga.
- 12 I del B i bilaga I till förordning nr 1956/91 finns en anmärkning med rubriken ”viktigt” med följande lydelse:

”Sökanden(a) erinras om att ett gemensamt företag, för att beviljas bidrag enligt förordning... nr 4028/86 i dess ändrade lydelse enligt förordning... nr 3944/90, skall uppfylla följande villkor:

- Företagets fartyg skall ha en längd mellan perpendiklarna som överstiger tolv meter, vara tekniskt lämpade för det planerade fisket, ha varit i drift i över fem år, föra en medlemsstats flagg och vara registrerade i en gemenskaps-

hamn. Det gemensamma företaget skall dock slutgiltigt överföra fartygen till det tredje land som berörs.

- Företagets syfte skall vara att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen under det tredje landets överhöghet och/eller jurisdiktion.

- Företaget skall avse att i första hand tillgodose gemenskapens marknad.

- Företaget skall vara upprättat genom ett avtal om gemensamt företag.”

Bakgrund till tvisten

- 13 Den 30 april 1992 presenterade Martín Vázquez SA, genom de spanska myndigheterna, för kommissionen ett projekt av ett gemensamt företag i syfte att erhålla ekonomiskt stöd med stöd av förordning nr 4028/86. För detta projekt, som hade godkänts av de ovannämnda myndigheterna, skulle tre fartyg, *Marvasa Once*, *Marvasa Doce* och *Nuevo Usisa* överföras för fiske till det spansk-marockanska gemensamma företag som bildats av Martín Vázquez och det marockanska företaget Spamofish.

- 14 Genom beslut av den 5 juli 1993 (nedan kallat beslutet i juli 1993) beviljade kommissionen det i föregående punkt nämnda projektet (projekt SM/ESP/20/92,

nedan kallat projektet) gemenskapsstöd till ett belopp om högst 3 047 190 ecu. I detta beslut föreskrevs att Konungariket Spanien skulle betala ett stöd på 609 438 ecu.

- 15 Efter en ansökan från Martín Vázquez antog kommissionen den 7 januari 1994 ett beslut om ändring av beslutet i juli 1993 (nedan kallat beslutet i januari 1994). Genom beslutet godkände kommissionen att fartyget *Marvasa Doce*, som hade förlist innan projektet påbörjades, byttes ut mot fartyget *Verecuatro* för projektets genomförande. Det högsta beloppet för gemenskapsstödet minskades till 2 921 520 ecu och konungariket Spaniens belopp minskades till 584 304 ecu.

- 16 Den 25 oktober 1996 antog kommissionen, efter en ansökan från Martín Vázquez, ett beslut om ändring av beslutet i januari 1994 (nedan kallat beslutet i oktober 1996). Ändringarna bestod dels i att det spansk-marockanska gemensamma företaget byttes ut mot ett spansk-senegalesiskt gemensamt företag, Astipêche Sénégal SA, dels att det marockanska företaget Spamofish byttes ut mot fru Ouleymatou Ndoye. Dessa ändringar motiverades av att administrativa svårigheter förelåg för att få tillträde till den marockanska fiskezonen och för att erhålla nödvändiga fiskelicenser. Det högsta beloppet för gemenskapsstödet förblev 2 921 520 ecu.

- 17 Den 27 november 1997 betalade kommissionen ut 80 procent av stödet.

- 18 I september 1998 ansökte Martín Vázquez, genom de spanska myndigheterna, om att återstoden av stödet skulle utbetalas. Denna ansökan åtföljdes av en första regelbunden rapport om den verksamhet som det gemensamma företaget bedrivit i projektet under perioden 1 april—31 december 1997.

- 19 På begäran av kommissionen tillhandahöll Martín Vázquez genom de spanska myndigheterna kompletterande uppgifter om projektets genomförande. Uppgifterna inkom till kommissionen den 15 oktober respektive den 17 november 1998.
- 20 I ett telefaxmeddelande av den 3 juni 1999 adresserat till kommissionen bekräftade herr Almécija Cantón, generalsekreterare med ansvar för fiskestruktur och fiskemarknaden vid generalsekretariatet för havsfiske vid det spanska jordbruks-, fiske-, och livsmedelsministeriet, att det hade visats tillräckligt tydligt att syftena med projektet var uppfyllda och att han därför inte förstod varför kommissionen dröjde med att utbetala återstoden av stödet trots att ansökan därom hade gjorts.

Det administrativa förfarandet

- 21 I en skrivelse sänd till Martín Vázquez den 4 juni 1999 (nedan kallad skrivelsen av den 4 juni 1999) angav herr Cavaco, generaldirektör för kommissionens generaldirektorat (GD) för fiske, att uppgifter som kommissionen hade visade att fartyget *Aziz*, tidigare *Nuevo Usisa*, bedrev sin fiskeverksamhet på marockanskt vatten trots att syftet med det gemensamma företagets verksamhet i enlighet med förordningarna nr 4028/86 och nr 1956/91, var att utnyttja fiskeresurserna i det tredje land som anges i beslutet om beviljande av stöd, i förevarande fall Senegal. Han angav att kommissionen, i enlighet med artikel 44.1 i förordning nr 4028/86, hade beslutat att nedsätta det stöd som ursprungligen beviljats för projektet. Han lät meddela att nedsättningen motsvarade skillnaden mellan bidraget som var avsett till det gemensamma företaget i förhållande till det berörda fartyget (1 138 530 ecu) och bidraget som var hänförligt till den slutliga överföringen av detta fartyg till ett tredje land (569 265 ecu), det vill säga 569 265 ecu. Han meddelade vidare att återstoden som skulle betalas till Martín Vázquez var på 15 039 ecu, vilket belopp motsvarar skillnaden mellan beloppet för den sista delen (20 procent) av det ursprungligen beviljade stödet (584 304 ecu) och

beloppet för den avsedda nedsättningen (569 265) ecu. Han angav att om han inte inom trettio dagar mottog ett formellt godkännande från det mottagande företaget av den föreslagna lösningen skulle han se sig skyldig att uppdra åt sina tjänstemän att fortsätta nedsättningsförfarandet.

- 22 En kopia av den i föregående punkt avsedda skrivelsen tillsändes samma dag herr Almécija Cantón.

- 23 I en handling sänd till kommissionen den 20 juli 1999 redovisade Martín Vázquez sina synpunkter på skrivelsen av den 4 juni 1999. Bolaget förklarade att orsaken till att fartyget *Aziz* hade fiskat i den marockanska fiskezonen och inte i den senegalesiska zonen var att de senegalesiska fiskresurserna inte var tillräckligt stora för att garantera fartygsverksamhetens lönsamhet. Bolaget begärde att den nedsättning av stödet som kommissionen planerade skulle vara symbolisk med hänsyn till att syftet med projektet hela tiden hade iakttagits. Bolaget förklarade att ändringen av fartyget *Aziz* fiskezon inte hade anmälts till kommissionen då bolaget, på grundval av uppgifter som det fått från de spanska myndigheterna, ansåg att en sådan ändring inte var väsentlig med hänsyn till att fartyget inte hade fråntagits senegalesisk flagg och till att det hade fortsatt att tillgodose gemenskapsmarknaden.

- 24 Tillsammans med en skrivelse av den 27 juli 1999 tillsände herr Almécija Cantón kommissionen en kopia av de i ovannämnda punkt avsedda synpunkterna från Martín Vázquez.

- 25 Den 22 oktober 1999 hölls ett möte mellan kommissionens tjänstemän och Martín Vázquez ombud.

- 26 Den 14 december 1999 sände Martín Vázquez ombud en skrivelse till kommissionen. I skrivelsen kompletterades synpunkterna i skrivelsen av den 20 juli 1999 som nämns i punkt 23. Vidare upprepades det förslag om en symbolisk nedsättning som uttryckts i den sistnämnda skrivelsen.
- 27 Genom skrivelse av den 23 februari 2000 informerade herr Gascard, enhetschef vid generaldirektoratet för fiske, Martín Vázquez ombud om följande. En granskning av de uppgifter som kommissionen fått bekräftade att fartyget *Aziz* inte fiskade på senegalesiskt vatten utan på marockanskt vatten. Mot den bakgrunden skulle gemenskapsstödet avseende detta fartyg nedsättas i enlighet med artikel 44.1 i förordning nr 4028/86 och på det sätt som redovisats i skrivelsen av den 4 juni 1999. Enhetschefen tillade att om Martín Vázquez accepterade en tidsproportionell nedsättning av stödet var kommissionen beredd att godkänna att fartyget *Aziz* fiskezon ändrades med retroaktiv verkan från och med den 12 november 1998, vilket var det datum då kommissionen meddelades om denna ändring. Kommissionen var vidare, som en följd därav, beredd att minska det belopp som stödet skulle nedsättas med från 569 265 ecu till 300 445 ecu. Om Martín Vázquez accepterade detta skulle bolaget därmed erhålla beloppet 283 859 ecu, genom vilket alla anspråk skulle anses slutligt reglerade. Det beloppet motsvarar skillnaden mellan återstoden (20 procent) av det ursprungliga stödet (584 304 ecu) och det ovannämnda nedsättningsbeloppet.
- 28 Genom skrivelse av den 24 mars 2000 meddelade Martín Vázquez ombud herr Gascard att bolaget hade accepterat kommissionens förslag om betalning av den i föregående punkt avsedda summan 283 859 ecu. Ombudet bad kommissionen att snarast möjligt fatta ett slutgiltigt beslut om nedsättning av stödet, om betalning av det ovannämnda beloppet och om tillstånd till ändring av fiskezonen.
- 29 Genom en skrivelse av den 27 april 2000 frågade herr Almécija Cantón kommissionen hur långt ärendet hade fortskridit.

- 30 Den 4 maj 2000 betalade kommissionen en summa på 47 141 883 spanska pesetas (ESP), det vill säga ungefär 283 859 ecu, till Martín Vázquez.
- 31 Genom telefaxmeddelande av den 5 maj 2000 (nedan kallat telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000) informerade herr Bruyninckx från generaldirektoratet för fiske Martín Vázquez om att den i föregående punkt avsedda summan den 4 maj 2000 hade betalats till ett bankkonto i dess namn.
- 32 Genom skrivelse av den 18 maj 2000 (nedan kallad skrivelsen av den 18 maj 2000) meddelade herr Gascard ombudet för Martín Vázquez att han noterat att bolaget godkänt den nedsättning som kommissionen hade föreslagit. Han redogjorde för skälen till den nämnda nedsättningen och den tidsproportionella begränsningen av denna. Han angav att återstoden av stödet, med beaktande av denna nedsättning, redan hade betalats ut.

Förfarande

- 33 Det är i detta sammanhang som Astipesca SL, som övertagit Martín Vázquez rättigheter (nedan, utan åtskillnad, kallade sökanden), genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 5 juli 2000 har väckt förevarande talan. Det skriftliga förfarandet avslutades den 14 mars 2001.
- 34 Efter det att kommissionen den 19 mars 2001 hade fattat beslut K (2001) 678 slutlig om nedsättning av det stöd som beviljats sökanden (nedan kallat beslutet av den 19 mars 2001) inkom sökanden, med stöd av artikel 48 i förstainstans-

rättens rättegångsregler, den 23 maj 2001 till förstainstansrättens kansli med en kompletterande inlaga vari sökanden begärde att det ovannämnda beslutet skulle föras till handlingarna i målet såsom en ny omständighet som inträffat efter det att det skriftliga förfarandet hade avslutats.

35 Den 15 juni 2001 inkom kommissionen till förstainstansrättens kansli med yttrande över den kompletterande inlagan.

36 Efter det att referenten hade avgett sin rapport beslutade förstainstansrätten (tredje avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en åtgärd för processledning anmodade förstainstansrätten parterna att inkomma med vissa handlingar och att besvara vissa frågor. Parterna efterkom denna begäran inom föreskriven tidsfrist.

37 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid förhandling den 8 maj 2002.

Parternas yrkanden

38 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att talan kan upptas till sakprövning,

- ogiltigförklara telefaxmeddelandet och skrivelsen som kommissionen sänt till sökandens ombud den 5 respektive den 18 maj 2000,

- förplikta kommissionen att betala skadestånd för den skada som är en följd av den försenade betalningen av återstoden av stödet och av nedsättningen av det nämnda stödet,

- förplikta kommissionen att ompröva ärendet, och

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

39 I sin kompletterande inlägga av den 23 maj 2001 har sökanden dessutom yrkat att förstainstansrätten skall förklara att denna inlägga kan beaktas i målet och tillåta sökanden att utvidga föremålet för talan om ogiltigförklaring till att omfatta beslutet av den 19 mars 2001.

40 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- förklara att det är uppenbart att talan skall avvisas och, i andra hand, att det är uppenbart att talan skall ogillas, och

- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

- 41 Kommissionen har, utan att göra en formell invändning om rättegångshinder i enlighet med artikel 114.1 i rättegångsreglerna, bestritt att talan kan upptas till sakprövning. Kommissionen har framfört två grunder till stöd för sin uppfattning. Den första grunden gäller att formkrav för ansökan inte iakttagits. Den andra grunden avser att talan inte kan väckas mot telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000.

Den första grunden: Åsidosättande av formkrav för ansökan

- 42 Inom ramen för denna första grund har kommissionen i huvudsak gjort gällande att den fullmakt som bifogats ansökan inte är i överensstämmelse med artikel 44.5 i rättegångsreglerna. Den nämnda fullmakten har nämligen inte upprättats i bestyrkt form. Dessutom har den befattning som herr Santos Alaminos, som undertecknat fullmakten, innehar inte preciserats och det är inte möjligt att se om denne hade behörighet att utställa en fullmaktshandling.
- 43 Förstainstansrätten erinrar härvid om att det enligt artikel 44.5 b i rättegångsreglerna krävs att en ansökan av en privaträttslig juridisk person skall åtföljas av "bevis för att advokatens fullmakt har utställts av någon därtill behörig person". Tvärtemot vad kommissionen har hävdat krävs det inte enligt denna bestämmelse för fullmaktshandlingens giltighet att den nämnda handlingen har utfärdats i bestyrkt form. Det bör emellertid undersökas huruvida fullmakten i förevarande fall har utfärdats av någon därtill behörig person.
- 44 Ansökan åtföljdes av den fullmaktshandling som den 28 juni 2000 utfärdats för sökandens ombud av herr Santos Alaminos och av en bestyrkt handling av vilken

det framgår att sökandens styrelse givit denna person behörighet som dess vice verkställande direktör. Eftersom den ovannämnda bestyrkta handlingen, som är daterad den 7 september 1995, upprättats före den omstrukturering som sökanden genomgick i maj 1999 begärde förstainstansrätten att sökanden skulle styrka att herr Santos Alaminos, när han utfärdade fullmakten den 28 juni 2000, hade den behörighet som krävdes därför.

- 45 Efter denna begäran inkom sökanden med ett intyg från bolagets styrelseordförande, daterat den 11 mars 2002, av vilket framgår att herr Santos Alaminos har behållit den behörighet som han tilldelades genom den bestyrkta handlingen av den 7 september 1995.
- 46 Under dessa förhållanden och då kommissionen i sina inlagor inte har ifrågasatt att den behörighet som givits herr Santos Alaminos såsom vice verkställande direktör för sökanden omfattar behörighet att utfärda en fullmakt att väcka talan inför rätta finner förstainstansrätten att den fullmakt som givits sökandens ombud har utfärdats av en representant för bolaget med behörighet därtill i överensstämmelse med artikel 44.5 b i rättegångsreglerna.
- 47 Den första grunden för avvisningsyrkandet kan följaktligen inte godtas.

Den andra grunden: Frågan huruvida talan kan väckas mot telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000

- 48 Inom ramen för den andra grunden har kommissionen hävdats att telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000 inte är sådana

rättsakter som talan kan väckas mot enligt artikel 230 EG. Kommissionen har i huvudsak gjort gällande att dessa två dokument inte har tvingande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt och slutgiltigt förändra dess rättsliga ställning. Den enda akt som kan ha rättsverkningar i förevarande fall är kommissionens betalorder av den 4 maj 2000. Verkningarna av denna betalorder kan dock inte anses som tvingande.

- 49 Genom telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 begränsade sig kommissionen till att informera sökanden om den utbetalning som den hade beordrat föregående dag. Det nämnda telefaxmeddelandet var dessutom undertecknat av en tjänsteman av lägre grad än enhetschef, vilket förklarar varför det inte innehåller någon uppgift som kan leda till att det kan betraktas som ett slutgiltigt beslut. Dessutom utgör den betalning som sökanden informerades om genom detta telefaxmeddelande obestriddigen en förmån för bolaget och den kan därför inte anses ha påverkat dess rättsliga ställning.
- 50 Vad gäller skrivelsen av den 18 maj 2000 har kommissionen hävdatt att, i motsats till vad som krävs för att en talan om ogiltighetsförklaring enligt artikel 230 EG skall kunna tas upp till sakprövning, nämnda skrivelse inte har varit riktad till sökanden utan till dess ombud. Dessutom har denna skrivelse inte haft någon tvingande och slutgiltig rättsverkan. I skrivelsen begränsade kommissionen sig till att konstatera den överenskommelse som sökanden och kommissionen nått i fråga om nedsättningen av stödet och att bekräfta att det återstående beloppet av detta stöd hade betalats såsom angetts i nämnda överenskommelse. Den ovannämnda skrivelsen har således endast haft en informativ betydelse. Skrivelsen innehåller ingen uppgift som gör att man kan anse att den innebär ett slutgiltigt nedsättningsbeslut.
- 51 Förstainstansrätten erinrar härvid inledningsvis om att det, vid bedömningen av huruvida telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000 utgör sådana akter som talan kan väckas mot enligt artikel 230 EG, är deras innehåll som man skall fästa avseende vid. I vilken form rättsakter eller beslut antas saknar i princip betydelse när det gäller möjligheten att väcka talan om ogiltigförklaring av dem (se bland annat domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkt 9; svensk specialutgåva, volym 6, s. 225).

- 52 Förstainstansrätten påpekar vidare att telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000 betraktade i förening och jämförda med kommissionens betalorder av den 4 maj 2000 har haft som verkan att nedsätta det gemenskapsstödbelopp som ursprungligen beviljats sökanden genom beslutet i juli 1993 i dess ändrade lydelse enligt besluten i januari 1994 och i oktober 1996. Det förhållandet att telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 undertecknats av en tjänsteman med lägre grad än en enhetschef kan, även om man antar att detta är riktigt, under alla förhållanden inte föranleda någon annan bedömning än den ovanstående.
- 53 Eftersom sökanden, genom telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000, förvägras full utbetalning av det ursprungligen beviljade stödet utan att den berörda medlemsstaten i detta hänseende har något utrymme för en egen bedömning innebär handlingarna ett individuellt beslut i förhållande till sökanden. Beslutet har tvingande rättsverkningar som påverkar sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning (domstolens dom i det ovan i punkt 51 nämnda målet IBM mot kommissionen, punkt 9, dom av den 7 maj 1991 dels i mål C-291/89, Interhotel mot kommissionen, REG 1991, s. I-2257, punkterna 12 och 13, dels i mål C-304/89, Oliveira mot kommissionen, REG 1991, s. I-2283, punkterna 12 och 13, samt av den 4 juni 1992 i mål C-189/90, Cipeke mot kommissionen, REG 1992, s. I-3573, punkterna 11 och 12). Den omständigheten att skrivelsen av den 18 maj 2000 sänts till sökandens ombud kan i detta hänseende inte leda till annan bedömning än att det ovannämnda beslutet riktat sig till sökanden.
- 54 Den andra grunden för avvisningsyrkandet kan följaktligen inte godtas.
- 55 Efter det att dessa två grunder för avvisningsyrkandet har prövats framhåller förstainstansrätten vidare att den inte är behörig att rikta förelägganden till gemenskapsinstitutionerna (se bland annat domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-5/93 P, DSM mot kommissionen, REG 1999, s. I-4695, punkt 36, och förstainstansrättens dom av den 24 februari 2000 i mål T-145/98, ADT Projekt mot kommissionen, REG 2000, s. II-387, punkt 83). Yrkandet att kommissionen skall förpliktas att ompröva ärendet skall därför avvisas.

56 Med undantag av föregående punkt kan talan tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

1. Yrkandena om ogiltigförklaring

Yrkandet om ogiltigförklaring av telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000

57 Sökanden har grundat sitt yrkande om ogiltigförklaring av telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000 på två grunder. Den första grunden gäller åsidosättande av artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88. Den andra grunden gäller åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

Den första grunden: Åsidosättande av artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88.

58 Den första grunden består av tre delar. Inom ramen för den första delen har sökanden anfört att artikel 7 i förordning nr 1116/88 åsidosatts genom nedsättningsbeslutet. Inom ramen för den andra delen har bolaget hävdatt att skrivelsen av den 4 juni 1999 innebär ett otillåtet beslut att tills vidare inte utbetala stödet eftersom beslutet inte har fattats i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning

nr 1116/88. Inom ramen för den tredje delen har bolaget gjort gällande att kommissionen, med åsidosättande av artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86, har nedsatt stödet utan att först ha lagt fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen och utan att kommissionsledamöternas kollegium har fattat något formellt beslut om delegering till den kommissionsledamot som är ansvarig för fiske.

- 59 Vid förhandlingen har sökanden emellertid meddelat att bolaget förbehållslöst frånfällt den tredje delen av den genomgångna grunden, vilket förstainstansrätten har noterat. Det är därför de två första delarna av grunden som skall prövas.

— Den första delen

- 60 Inom ramen för den första delen har sökanden hävdatt att kommissionen har åsidosatt artikel 7 i förordning nr 1116/88. Kommissionen har nämligen inte underrättat de spanska myndigheterna och det mottagande företaget innan förfarandet för nedsättning av stödet inleddes.

- 61 Förstainstansrätten klargör inledningsvis följande. Såsom kommissionen påpekat i sitt svaromål föreskrivs det i artikel 9.1 första stycket i rådets förordning (EEG) nr 2080/93 av den 20 juli 1993 om tillämpningsbestämmelser för förordning (EEG) nr 2052/88 vad gäller Fonden för fiskets utveckling (EGT L 193, s. 1), att förordning nr 4028/86 och tillämpningsbestämmelserna för denna, såsom bestämmelserna i förordning nr 1116/88, upphävdes den 1 januari 1994. Det framgår emellertid av artikel 9.1 andra stycket första strecksatsen i förordning nr 2080/93 att förordning nr 4028/86 och tillämpningsbestämmelserna för den

sistnämnda förordningen skall fortsätta att tillämpas på de ansökningar om stöd som har lämnats in före den 1 januari 1994. I förevarande fall lämnades ansökan om stöd in den 30 april 1992 (se punkt 13 ovan). Kommissionens påstående att förordning nr 1116/88 inte är tillämplig i förevarande fall kan därför inte godtas.

- 62 Sedan detta klargjorts erinrar förstainstansrätten om följande. Enligt artikel 7 i förordning nr 1116/88 skall kommissionen, innan förfarandet ”i artikel 44.1 i förordning... nr 4028/86 att... nedsätta... stödet inleds... underrätta den medlemsstat på vars område projektet skall genomföras för att denna skall kunna ta ställning i frågan,” ”inhämta yttrande från den behöriga myndighet som skall tillställa den beslutsunderlaget” och ”anmoda mottagaren eller mottagarna att genom nämnda myndighet eller organ redogöra för orsakerna till att de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda” (se punkt 8 ovan). I artikel 44.1 i förordning nr 4028/86 hänvisas till ”det förfarande som föreskrivs i artikel 47” (se punkt 5 ovan). Av artikel 47.1 i samma förordning följer att ”[d]å det hänvisas till förfarandet i denna artikel, skall ordföranden lägga fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen, antingen på eget initiativ eller på anmodan från en medlemsstats representant” (se punkt 6 ovan). I artikel 47.2 föreskrivs att ”[k]ommissionens representant skall framlägga ett förslag till åtgärder” över vilka ”[k]ommittén skall yttra sig inom en tidsfrist som ordföranden får fastställa med hänsyn till hur angelägen frågan är” (se punkt 6 ovan).
- 63 Av de uppgifter som återgetts i föregående punkt framgår att det förfarande som avses i artikel 7 i förordning nr 1116/88, är det som inleds med att ordföranden lägger fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen för att den skall yttra sig över det av kommissionen avsedda åtgärdsförslaget. För att denna artikel skall följas krävs det således att kommissionen fullgör de skyldigheter som föreskrivs i denna innan saken läggs fram för nämnda kommitté.
- 64 Av sökandens inlagor framgår att dess kritik gäller följande förhållanden. I förevarande fall har kommissionen, tvärt emot vad som krävs enligt första och

tredje strecksatserna i artikel 7 i förordning nr 1116/88, inte meddelat den berörda medlemsstaten, i förevarande fall Konungariket Spanien, sin föresats att inleda nedsättningsförfarandet och inte anmodat sökanden att, innan nämnda förfarande inleds, genom de spanska myndigheterna redogöra för orsakerna till att de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda. Sökanden har däremot inte bestritt att kommissionen, innan nedsättningsförfarandet som avses i artikel 7 i förordning nr 1116/88 inleddes, har inhämtat yttrande från den behöriga myndighet som skall tillställa den beslutsunderlaget, i enlighet med vad som föreskrivs i den andra strecksatsen i den artikeln.

- 65 Förstainstansrätten skall pröva huruvida sökandens kritik mot kommissionens påstådda underlåtenhet att iaktta de skyldigheter som föreskrivs i första och tredje strecksatserna i artikel 7 i förordning nr 1116/88 är välgrundad.
- 66 Efter en genomgång av skrivelsen av den 4 juni 1999 (se punkt 21 ovan) konstaterar förstainstansrätten i detta hänseende följande. Med hänsyn till de uppgifter som visade att fartyget *Aziz* fiskade på marockanskt vatten och inte, som föreskrivits, på senegalesiskt vatten meddelade kommissionen sökanden att den, i enlighet med artikel 44.1 i förordning nr 4028/86, hade beslutat att nedsätta det stöd som ursprungligen beviljats för projektet och att nedsättningen skulle uppgå till ett belopp på 569 265 ecu. Sökanden underrättades om att om bolaget inte formellt godkände den föreslagna lösningen inom trettio dagar skulle kommissionen fortsätta nedsättningsförfarandet. Herr Almécija Cantón tillsändes en kopia av denna skrivelse (se punkt 22 ovan) på grund av sin tjänst vid generalsekretariatet för havsfiske vid det spanska jordbruks-, fiske-, och livsmedelsministeriet.
- 67 Den 20 juli 1999 tillsände sökanden kommissionen en skrivelse innehållande dess synpunkter på skrivelsen av den 4 juni 1999. I skrivelsen redovisade bolaget bland annat orsaken till att fartyget *Aziz* hade fiskat i den marockanska fiskezonen och inte i den senegalesiska zonen liksom orsakerna till att bolaget inte bedömt att det var nödvändigt att meddela kommissionen om den ändrade

fiskezonen (se punkt 23 ovan). Tillsammans med en skrivelse av den 27 juli 1999 tillsände herr Almécija Cantón kommissionen även en kopia av de ovannämnda synpunkterna från Martín Vázquez (se punkt 24 ovan).

- 68 Med hänsyn till de uppgifter som återgetts i de två föregående punkterna understryker förstainstansrätten följande. Även om kommissionen, såsom sökanden påpekat i sina inlagor, i sin skrivelse av den 4 juni 1999 hänvisade till "det pågående nedsättningsförfarandet" har sökanden emellertid inte förnekat att nämnda skrivelse sänts till herr Almécija Cantón och till sökanden. Sökanden har inte heller förnekat att dess skrivelser till kommissionen av den 20 och den 27 juli 1999, med dess synpunkter på skrivelsen av den 4 juni ägde rum innan saken lades fram för Ständiga kommittén för fiskerinäringen.
- 69 Sökanden har inte heller bestritt att herr Almécija Cantón, som är hög tjänsteman vid det spanska jordbruks-, fiske-, och livsmedelsministeriet och ansvarar för fiskestrukturerna och fiskemarknaderna, såsom myndighetsperson representerar "den medlemsstat på vars område projektet skall genomföras" i den mening som avses i artikel 7 första strecksatsen i förordning nr 1116/88. Eftersom herr Almécija Cantón efter skrivelsen av den 4 juni 1999 inte har tillsänt kommissionen något eget yttrande måste det dessutom anses som om denne har tagit ställning i frågan på sätt som avses i artikel 7 första strecksatsen i förordning nr 1116/88. Han har instämt i de synpunkter som sökandena framfört i skrivelsen av den 20 juli 1999, vilken har tillsänts kommissionen tillsammans med hans skrivelse av den 27 juli 1999.
- 70 Av det ovan anförda (punkterna 66—69) framgår följande. Innan ordföranden lade fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen hade de spanska myndigheterna underrättats av kommissionen om dess avsikt att nedsätta stödet i enlighet med artikel 44.1 i förordning nr 4028/86. Vidare hade kommissionen anmodat sökanden att redogöra för orsakerna till att villkoren i beslutet att bevilja stöd inte var uppfyllda. Sökanden gjorde detta i sin skrivelse av den 20 juli 1999 innehållande bolagets synpunkter på skrivelsen av den 4 juni 1999, som tillsändes kommissionen den 20 och den 27 juni 1999. Mot denna bakgrund, och

med hänsyn till att det inte har ifrågasatts att kommissionen fullgjort den skyldighet som föreskrivs i andra strecksatsen i artikel 7 i förordning nr 1116/88 (se punkt 64 ovan), konstaterar förstainstansrätten att kommissionen har fullgjort de skilda skyldigheter som åligger den enligt den nämnda artikeln innan den inledde det nedsättningsförfarande som avses däri.

- 71 Den första delen av den första grunden kan därför inte godtas.

— Den andra delen

- 72 Inom ramen för den andra delen har sökanden gjort gällande att skrivelsen av den 4 juni 1999 innehåller ett implicit beslut om att tills vidare inte utbetala stödet, i den mening som avses i artikel 44.1 i förordning nr 4028/86. Enligt sökanden borde beslutet att tills vidare inte utbetala stödet emellertid ha fattats enligt artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88 (domstolens dom av den 25 maj 2000 i mål C-359/98 P, *Ca’Pasta* mot kommissionen, REG 2000, s. I-3977, punkterna 26—36).
- 73 Förstainstansrätten erinrar härvid om att kommissionen genom skrivelsen av den 4 juni 1999 meddelade sökanden om att den, mot bakgrund av de uppgifter den förfogade över om fartyget *Aziz* verksamhet, avsåg att sätta ned det ursprungliga stödet med stöd av artikel 44.1 i förordning nr 4028/86. Efter att ha tillkännagivit denna avsikt beslöt kommissionen dessutom att frysa den utbetalning av återstoden av stödet som sökanden krävt i september 1998. I dess skrivelse av den 4 juni 1999 angavs nämligen att ”med hänsyn till att 20 procent (584 304 ecu) av det ursprungligen beviljade stödet för projektet ännu inte har betalats, kommer ett belopp på 283 859 ecu att betalas till mottagaren om denne accepterar den... föreslagna lösningen”. Härav följer att skrivelsen av den 4 juni 1999 innebar, förutom ett meddelande om den avsedda nedsättningen, att återstoden av stödet tills vidare inte skulle utbetalas. Skrivelsen skall därför tolkas så att den innehåller ett implicit beslut om att tills vidare inte utbetala stödet (domen i det i föregående punkt nämnda målet *Ca’Pasta* mot kommissionen, punkterna 29—32).

- 74 Även om man antar att beslutet i skrivelsen av den 4 juni 1999 att tills vidare inte betala stöd fattats i strid med artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88 understryker förstainstansrätten emellertid att den påstådda rättsstridigheten av beslutet, att tills vidare inte utbetala stödet, under inga förhållanden kan påverka rättsenligheten av beslutet om nedsättning i telefaxmeddelandet och skrivelsen som avses i förevarande yrkande om ogiltigförklaring. Det sistnämnda beslutet utgör ett självständigt beslut i förhållande till det ovannämnda beslutet att tills vidare inte betala.
- 75 Förstainstansrätten erinrar härvid dels om att prövningen av den första delen av den aktuella grunden har inneburit att sökandens påstående att det ovannämnda nedsättningsbeslutet fattats i strid med artikel 7 i förordning nr 1116/88 inte kan godtas, dels om att sökanden vid förhandlingen har frånfällt den tredje delen av den nämnda grunden, som avsåg att beslutet fattats i strid med artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86.
- 76 Härav följer att den andra delen av grunden inte kan godtas. Talan kan därför inte bifallas på den första grunden.

Den andra grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen

- 77 Inom ramen för den andra grunden har sökanden hävdat att den nedsättning som kommissionen beslutat om utgör en oproportionerlig sanktionsåtgärd.
- 78 Förstainstansrätten erinrar härvid om att det enligt proportionalitetsprincipen, vilken fastslagits i tredje stycket i artikel 5 EG, enligt fast rättspraxis krävs att

gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet (se bland annat domstolens dom av den 17 maj 1984 i mål 15/83, *Denkavit Nederland*, REG 1984, s. 2171, punkt 25, och förstainstansrättens dom av den 19 juni 1997 i mål T-260/94, *Air Inter mot kommissionen*, REG 1997, s. II-997, punkt 144).

- 79 Förstainstansrätten tillägger att gemenskapens institutioner åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning då det rör sig om bedömningen av en invecklad ekonomisk situation, vilket är fallet inom fiskepolitiken (domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-179/95, *Spanien mot rådet*, REG 1999, s. I-6475, punkt 29, och av den 25 oktober 2001 i mål C-120/99, *Italien mot rådet*, REG 2001, s. I-7997, punkt 44). Domstolsprövningen av att en sådan behörighet har utövats rättsenligt skall därvid begränsas till en kontroll av att det vid utövandet av denna behörighet inte har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk och att institutionen inte uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 februari 1996 i de förenade målen C-296/93 och C-307/93, *Frankrike och Irland mot kommissionen*, REG 1996, s. I-795, punkt 31).
- 80 Förstainstansrätten understryker i förevarande fall att kommissionen i enlighet med artikel 44.1 första strecksatsen i förordning nr 4028/86 kan besluta att sätta ned stödet ”om projektet inte genomförs som planerat”.
- 81 Det är emellertid ostridigt mellan parterna att sökanden på egen begäran, efter att ha ställts inför administrativa svårigheter att få tillträde till den marockanska fiskezonen och att erhålla nödvändiga fiskelicenser, genom beslut i oktober 1996 tilläts byta ut det spansk-marockanska gemensamma bolaget, som enligt beslut i juli 1993 ursprungligen berördes av det subventionerade projektet, mot ett spansk-senegalesiskt gemensamt företag. Ett korrekt genomförande av projektet innebar följaktligen, enligt den ändring som skedde genom beslutet i oktober 1996 och enligt de tillämpliga bestämmelserna (se punkterna 2 och 12 ovan), att de fartyg som berördes av projektet skulle fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna på senegalesiskt vatten.

- 82 Sökanden har emellertid inte förnekat att fartyget *Aziz*, ett av de tre fartyg som berördes av projektet, bedrivit fiskeverksamhet på marockanskt vatten efter beslutet i oktober 1996 utan att detta först anmälts till kommissionen. Förstainstansrätten konstaterar därför att projektet inte genomförts som planerat, varför kommissionen haft rätt att sätta ned stödet i enlighet med artikel 44.1 första strecksatsen i förordning nr 4028/86.
- 83 Förstainstansrätten skall härafter granska de argument som sökanden framfört för att visa att den nedsättning som beslutats i förevarande fall är oproportionerlig.
- 84 Sökanden har för det första kritiserat kommissionen för att inte ha beaktat att överträdelsen varat endast under en begränsad tid.
- 85 Förstainstansrätten konstaterar emellertid att det framgår av skrivelsen av den 18 maj 2000 att kommissionen vid nedsättningen av stödet beaktade att fartyget *Aziz* ändrade fiskezon anmäldes till den i november 1998. Kommissionen beaktade därför endast perioden mellan april 1997, då det gemensamma företaget påbörjade den verksamhet som avsågs i beslutet i oktober 1996, och oktober 1998. Perioden efter den ovannämnda anmälan har inte beaktats. Tvärtemot vad sökanden påstått är den nedsättning som kommissionen beslutat således proportionerlig i förhållande till den varaktighet av överträdelsen som kommissionen beaktat.
- 86 Sökanden har påtalat att kommissionen, vid tidsbegränsningen av nedsättningen, inte beaktat de fem månader mellan april och september 1997 då fartyget *Aziz* var "fast i Senegal" och inte fiskade i Marocko (punkt 62 i ansökan).

- 87 Förstainstansrätten konstaterar emellertid att sökanden inte påstått att fartyget Aziz under den fem månader långa period som avses i föregående punkt har utövat verksamhet i den senegalesiska fiskezonen. Tvärtom har bolaget i sin ansökan (punkt 82) anfört att detta fartyg "inte var lämpat för fiske på senegalesiskt vatten eftersom den art som fartyget specialiserats för inte fanns i det landets vatten". Kommissionen var således berättigad att anse att fartyget Aziz under den ovannämnda perioden inte, i motsats till vad som i förevarande fall krävdes för att följa beslutet i oktober 1996 jämfört med tillämpliga bestämmelser (se punkterna 2 och 12 ovan), hade utnyttjat fiskeresurserna på senegalesiskt vatten. Härav följer att kommissionen med rätta inte har godkänt de fem månaderna mellan april och september 1997 som en period då fartyget Aziz varit verksamt i den senegalesiska fiskezonen.
- 88 Sökanden har för det andra hävdatt att kommissionen inte har beaktat att överträdelsen inte var allvarlig. Skyldigheten att fiska i det vatten som hör till det tredje land som avses i beslutet om beviljande av stöd är sekundär, och en underlåtenhet att uppfylla den skyldigheten kan inte anses som en allvarlig överträdelse.
- 89 Förstainstansrätten finner det härvid angeläget att inledningsvis påpeka att, vilket också framgår av skrivelsen av den 18 maj 2000 jämförd med skrivelsen av den 4 juni 1999, den nedsättning som kommissionen beslutat om endast avser den del av stödet som hänförs till fartyget Aziz, vilket är det fartyg som berörs av den omtvistade ändringen av fiskezonen.
- 90 Sedan detta påpekats erinrar förstainstansrätten för det första om att i enlighet med artikel 21a i förordning nr 4028/86, vari definieras vad som avses med gemensamt företag i nämnda förordning, är syftet med ett sådant bolag att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen som ligger under överhögheten eller jurisdiktionen för det tredje land som berörs av bildningen av bolaget, för att i första hand tillgodose gemenskapens marknad (se punkt 2 ovan).

- 91 Med hänsyn till vad som återgetts i föregående punkt utgör den verksamhet som det gemensamma företags fartyg bedriver på den fiskezon som hör till det tredje land som EG-fartygsägarens partner härrör från, tvärtemot vad sökanden hävdar, onekligen en väsentlig beståndsdel i projektets genomförande. Såsom kommissionen med fog understrukit i sina inlagor är det absolut nödvändigt att skyldigheten att fiska i vattnen som hör till det tredje land som avses i projektet fullgörs. Fullgörandet krävs för främjande av och stabilitet i de internationella relationer som gemenskapen ingår med tredje länder inom ramen för fiskepolitiken. Detta syfte har understrukits i såväl det trettonde skälet i förordning nr 3944/90 om ändring av förordning nr 4028/86 som i tredje skälet i förordning nr 1956/91.
- 92 Det är av detta skäl som det i förordning nr 1956/91 krävs att exakta uppgifter lämnas till kommissionen om verksamhetszonerna för projektets fartyg dels i ansökan om att stöd skall beviljas, dels i ansökan om att den första delen och återstoden av det beviljade stödet skall betalas ut och dels i de regelbundna rapporterna om det gemensamma företags verksamhet (bilagorna I—IV till nämnda förordning). Det är även av detta skäl som kommissionen i del B i bilaga I till förordning nr 1956/91 gör dem som söker ett ekonomiskt gemenskapsstöd särskilt uppmärksamma på att en av förutsättningarna för beviljande av ett sådant stöd är att det gemensamma företags syfte är att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i det berörda tredje landets farvatten (se punkt 12 ovan).
- 93 Förstainstansrätten erinrar vidare om att sökande och mottagare av stöd enligt en fast rättspraxis har en informations- och lojalitetsplikt, vilken ålägger dem att tillse att de lämnar riktiga uppgifter till kommissionen som inte kan missleda denna. Annars skulle det kontroll- och bevissystem som införts för att kontrollera att villkoren för beviljande av stöd är uppfyllda inte fungera på ett korrekt sätt (förstainstansrättens dom av den 12 oktober 1999 i mål T-216/96, *Conserve Italia mot kommissionen*, REG 1999, s. II-3139, punkt 71). Helt nyligen har domstolen understrukit vikten av att denna skyldighet fullgörs ”för att det system som gör det möjligt att kontrollera att gemenskapsfonderna används på ett lämpligt sätt skall fungera tillfredsställande” (domstolens dom av den 24 januari

2002 i mål C-500/99 P, *Conserve Italia mot kommissionen*, REG 2002, s. I-867, punkt 100). I avsaknad av tillförlitliga uppgifter riskerar projekt som inte uppfyller de ställda kraven annars att beviljas stöd (dom av den 12 oktober 1999 i det ovannämnda målet *Conserve Italia mot kommissionen*, punkt 71).

- 94 I förevarande fall har sökanden inte bestritt att bolaget, utan att dessförinnan informera kommissionen, förflyttat fartyget *Aziz* verksamhet från den senegalesiska fiskezonen, där detta förmodades bedriva verksamhet enligt beslutet i oktober 1996 jämfört med tillämpliga bestämmelser, till den marockanska fiskezonen. Genom att göra detta har sökanden underlåtit att uppfylla ett väsentligt villkor för det berörda projektets genomförande (se punkterna 91 och 92 ovan).
- 95 Såsom kommissionen påpekat i sina inlagor framgår det dessutom av handlingarna i målet att sökanden i september 1998, genom de spanska myndigheterna, tillsände kommissionen en ansökan om utbetalning av återstoden av stödet. I ansökan intygade sökanden på heder och samvete att de tre fartygen bedrev sin verksamhet på senegalesiskt vatten. Vidare framgår det att det i en första verksamhetsrapport över perioden den 1 april—31 december 1997 angavs att de tre fartygens verksamhet bedrevs i den senegalesiska fiskezonen med fullt tillfredsställande resultat.
- 96 Vad gäller fartyget *Aziz* var dessa uppgifter emellertid falska. Efter det att kommissionen hade begärt kompletterande uppgifter från de spanska myndigheterna på grund av att uppgifterna om fartyget *Aziz* verksamhet var diffusa tillsände de spanska myndigheterna kommissionen den 12 november 1998 en informationsskrivelse från oktober 1998. I skrivelsen angav sökanden att fartyget *Aziz*, efter att förgäves ha försökt verka på senegalesiskt vatten, med stöd av en fiskelicens som det erhållit av de marockanska myndigheterna i juni 1997 hade flyttat sin verksamhet till marockanskt vatten. Under det skriftliga förfarandet har bolaget uppgett att fartyget *Aziz* olämplighet att fiska på senegalesiskt vatten hade föranlett bolaget att under den period som omfattar den i föregående punkt nämnda rapporten förflytta detta fartygs verksamhet till marockanskt vatten.

- 97 Det kan således konstateras att sökanden i sin första regelbundna verksamhetsrapport, trots ett intygande på heder och samvete, förtigit verkligheten för kommissionen vad gällde fartyget *Aziz* verksamhet. Genom att göra detta har bolaget brutit i sin informations- och lojalitetsplikt gentemot kommissionen (se punkt 93 ovan).
- 98 Det förhållandet, som påpekats av sökanden, att kommissionen tidigare i sitt beslut i oktober 1996 hade tillåtit en ändring av fiskezonen med motiveringen att en sådan ändring inte ändrade det strukturella syftet med det gemensamma företagens projekt, liksom det faktum som också åberopats av sökanden att ändringen av fartyget *Aziz* fiskezon sedan hade tillåtits av kommissionen utan att denna funnit det nödvändigt att ändra det ursprungliga beslutet om beviljande föranleder inte någon annan bedömning än den som redovisats i punkterna 90—97 ovan.
- 99 I sin replik har sökanden redovisat skälet till att ändringen av fartyget *Aziz* fiskezon inte anmäldes i förväg till kommissionen. De spanska myndigheterna, genom vilka sökanden enligt bestämmelserna skulle ta kontakt med kommissionen, bedömde inte att det var nödvändigt att göra denna anmälan. Myndigheterna angav till sökanden att bolaget kunde förflytta fartyget *Aziz* verksamhet till den marockanska fiskezonen utan att frukta kritik från kommissionen.
- 100 Utan att det är nödvändigt att pröva huruvida sådana påståenden som utvecklats i replikskedet kan beaktas i sak, med hänsyn till artikel 48.2 i rättegångsreglerna, konstaterar förstainstansrätten till att börja med att påståendena helt saknar stöd.
- 101 Även om man antar att dessa påståenden är korrekta är det vidare viktigt att understryka att det åligger mottagaren av ett ekonomiskt gemenskapsstöd att,

såsom ansvarig för att det subventionerade projektet genomförs korrekt, vidta de åtgärder som krävs för att kommissionen i tid underrättas om de ändringar som förutses för projektets genomförande. I detta hänseende är det ingen av de tillämpliga bestämmelserna som kan ge stöd för ett förbud för mottagaren att, särskilt ifall de berörda myndigheterna är passiva, direkt meddela kommissionen om en ändring som kan inverka på ett väsentligt villkor för projektets genomförande. Härav följer att sökanden inte kan skylla på en påstådd passivitet från de spanska myndigheternas sida som skäl för att ändringen av fartyget *Aziz* fiskezon inte i förväg anmälts till kommissionen.

102 Slutligen kan de av sökandens påståenden som återgetts i punkt 99 ovan inte leda till någon annan bedömning än att sökanden såväl i sina ansökningar om utbetalning av återstoden av stödet som i den första regelbundna verksamhetsrapporten som bifogats denna ansökan på heder och samvete intygat för kommissionen att fartyget *Aziz* fiskade på senegalesiskt vatten trots att detta var felaktigt.

103 Av föregående bedömning (punkterna 90—102) framgår följande. Sökanden har, utan att först anmäla detta till kommissionen, flyttat fartyget *Aziz* verksamhet från den senegalesiska fiskezonen som avsågs i beslutet i oktober 1996 till den marockanska fiskezonen. Bolaget har förtigit denna ändring av fiskezonen för kommissionen i sin ansökan om utbetalning av återstoden av stödet och i den första regelbundna verksamhetsrapporten som bifogats denna ansökan. Genom att göra detta har bolaget gjort sig skyldigt till allvarliga åsidosättanden av skyldigheter som är väsentliga för att systemet för ekonomiska gemenskapsstöd vad gäller fisk skall fungera. Sökandens argument om att den överträdelse som begåtts i förevarande fall inte är allvarlig, kan därför inte godtas.

104 Sökanden har för det tredje hävdad att kommissionen inte beaktat att bolaget inte begått något allvarligt fel eller varit vårdslöst. Bolaget har understrukt de svårigheter som fartyget *Aziz* mötte på senegalesiskt vatten och anfört att ändringen av fiskezonen var absolut avgörande för fartygets verksamhet och

lönsamhet. Det faktum att det gemensamma företagens två andra fartyg fortsatte fiska på senegalesiskt vatten visar att den nämnda ändringen utgjorde ett fall av force majeure. I sin replik har svaranden tillhandahållit en teknisk rapport enligt vilken fartyget *Aziz* verksamhet i den senegalesiska fiskezonen inte var lönsam.

105 Förstainstansrätten påpekar emellertid att sökandens förklaringar, hänförliga till de tekniska problem som fartyget *Aziz* haft i Senegals fiskezon, även om man skulle anta att de är korrekta, inte under några förhållanden kan föranleda någon annan bedömning än den som gjorts i punkterna 90—102 ovan. Enligt denna bedömning har sökanden ändrat den omtvistade fiskezonen utan att detta först anmälts till kommissionen och bolaget har således, utan kommissionens vetskap, ändrat ett väsentligt villkor för att stödet skulle beviljas. Vidare har bolaget, trots en förklaring på heder och samvete, förtigit denna ändring i ansökan och den information som det sänt till kommissionen i september 1998 för att återstoden av stödet skulle utbetalas.

106 Sökanden har för det fjärde hävdad att bolaget, genom den underlåtenhet som kommissionen kritiserat, inte berikat sig genom svikligt förfarande.

107 Även om det medges att detta påstående är riktigt påpekar förstainstansrätten emellertid följande. Enligt artikel 44.1 i förordning nr 4028/86 avgörs kommissionens möjlighet att nedsätta stödet av helt objektiva villkor såsom det förhållandet att projektet, som i förevarande fall, inte genomförs som planerat. För att kommissionen skall kunna göra detta krävs det inte att det har konstaterats att mottagaren av stödet olovligt har tillskansat sig medel. Sökandens påstående kan inte heller föranleda annan bedömning än att de konstaterade åsidosättandena är allvarliga, och påståendet medför därför inte att den nedsättning som kommissionen genomfört i förevarande fall skall anses alltför stor.

- 108 Sökanden har för det femte hävdad att kommissionen inte beaktat dess goda tro. Bolaget har hela tiden tillhandahållit kommissionen den information som krävs och meddelat denna grundläggande ändringar som påverkar projektet, det vill säga att fartyget *Marvasa Doce* byttes ut mot fartyget *Aziz* liksom att Marocko byttes ut mot Senegal som det tredje land som avsågs i projektet. Under förhandlingarna med kommissionen har bolaget medgett att en nedsättning i princip skall ske och föreslagit att nedsättningen skall vara proportionell till den konstaterade överträdelsen.
- 109 Bolaget har för det sjätte understrukt den ståndpunkt som de spanska myndigheterna uttryckt i sin skrivelse till kommissionen av den 3 juni 1999 (se punkt 20 ovan). De nämnda myndigheterna har dessutom till bolaget betalat det stödbelopp som det ålåg dem att utbetala enligt beslutet om beviljande.
- 110 Förstainstansrätten påpekar emellertid att sådana argument inte kan föranleda någon annan bedömning av den faktiska förekomsten av och allvarligheten i den förseelse som kan tillskrivas sökanden vad gäller fartyget *Aziz* verksamhet (se punkterna 90—102 ovan).
- 111 Av prövningen av den andra grunden framgår det att sökanden inte har visat att den nedsättning som kommissionen beslutat om i förevarande fall är oproportionerlig i förhållande till de kritiserade förseelserna och syftet med de bestämmelser som är tillämpliga i förevarande fall.
- 112 Ställd inför sökandens förseelser kunde kommissionen rimligen anse att en mindre sträng sanktionsåtgärd än den som beslutats i det aktuella fallet riskerade att äventyra den goda förvaltningen av strukturpolitiken för fiske och utgöra en inbjudan till bedrägeri, eftersom mottagare av stöd skulle kunna frestas att ändra fiskezonen utan att informera kommissionen därom och enbart riskera att få stödet nedsatt symboliskt eller i vart fall på ett sätt som är lindrigare än vad överträdelsens varaktighet och allvarlighet motiverar (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 24 april 1996 i de förenade

målen T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 och T-234/94, Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-247, punkt 163). Under alla förhållanden och med hänsyn till att de förseelser som kan tillskrivas sökanden är särskilt allvarliga (se punkterna 90—103 ovan) skulle en sådan symbolisk nedsättning av stödet som sökanden föreslagit i skrivelsen av den 20 juli 1999 och i skrivelsen av den 14 december 1999 (se punkterna 23 och 26 ovan) utgöra en synnerligen lindrig sanktionsåtgärd och följaktligen strida mot proportionalitetsprincipen.

- 113 Det skall tilläggas att domstolen till och med har uttalat att, i fråga om ekonomiskt gemenskapsstöd, den sanktionsåtgärd som kommissionen ådömt i fall av oegentlighet kan vara större än den som motsvarar denna oegentlighet utan att proportionalitetsprincipen åsidosätts, detta i syfte att skapa en avskräckande verkan som är nödvändig för en god förvaltning av de berörda strukturfondernas medel (se dom av den 24 januari 2002 i det ovan i punkt 93 nämnda målet *Conserve Italia* mot kommissionen, punkt 101)
- 114 Härav följer att det inte är visat att proportionalitetsprincipen har åsidosatts på sätt som anförts och att talan inte kan vinna bifall på den andra grunden.
- 115 Med hänsyn till ovanstående (punkterna 57—114) skall talan om ogiltigförklaring av telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och av skrivelsen av den 18 maj 2000 ogillas.

Ansökan om utvidgning av föremålet för talan om ogiltigförklaring till att omfatta beslutet av den 19 mars 2001

- 116 I sin kompletterande inlaga av den 23 maj 2001 har sökanden hemställt att föremålet för dess talan om ogiltigförklaring skall utvidgas till att omfatta beslutet av den 19 mars 2001, vilket antogs efter det att det skriftliga förfarandet hade avslutats.

- 117 Efter att ha argumenterat för att dess talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 19 mars 2001 kan tas upp till sakprövning har sökanden i sak hävdade att det förhållandet att detta beslut antagits inte innebär vederläggande av dess kritik mot avsaknaden av förfarande för och formellt beslut om nedsättning av stödet, mot oegentligheterna vid inledandet av nedsättningsförfarandet och mot att den nedsättning som genomförts i förevarande fall är oproportionerlig.
- 118 Utan att det är nödvändigt att ta ställning till om det yrkande om ogiltigförklaring som sökanden fört fram i sin kompletterande inlägga av den 23 maj 2001 kan tas upp till sakprövning konstaterar förstainstansrätten, efter en genomgång av nämnda inlägga, emellertid att sökanden stöder sitt yrkande om ogiltigförklaring av beslutet av den 19 mars 2001 på samma argument som de som utvecklades inom ramen för de två första delarna av den första grunden och för den andra grunden som åberopades till stöd för talan om ogiltigförklaring av telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och av skrivelsen av den 18 maj 2000.
- 119 Vad gäller den första delen av den första grunden har förstainstansrätten dock, enligt den prövning som har gjorts i punkterna 61—70 ovan, konstaterat att kommissionen har fullgjort de skyldigheter som föreskrivs i artikel 7 i förordning nr 1116/88 innan den inledde det nedsättningsförfarande som avses i denna artikel. Vad gäller den andra delen av samma grund erinrar förstainstansrätten om att, såsom har redovisats i punkt 75 ovan, de skäl för rättsstridighet som sökanden åberopat avseende beslutet i skrivelsen av den 4 juni 1999 att tills vidare inte utbetala stödet, även om man antar att de är välgrundade, under alla förhållanden inte kan påverka rättsenligheten av det beslut om nedsättning som kommissionen fattat i förevarande fall.
- 120 Beträffande den andra grunden påpekar förstainstansrätten att beslutet av den 19 mars 2001, liksom beslutet i telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och i skrivelsen av den 18 maj 2000, medför att det aktuella stödet nedsätts med 300 445 ecu. Det framgår dessutom av skrivelsen av den 18 maj 2000 jämförd med skälen i beslutet av den 19 mars 2001 att de skäl som åberopades i beslutet av den 19 mars 2001, liksom de som framhölls i skrivelsen av den 18 maj 2000, avser att sökanden underlåtit att följa tillämpliga bestämmelser och att uppfylla

de villkor som gällde för stödets beviljande. Underlåtenheten gällde att fartyget *Aziz* hade bedrivit sin verksamhet i den marockanska fiskezonen och inte, såsom föreskrivits, i den senegalesiska fiskezonen, vilket kommissionen var ovetande om fram till i november 1998. Denna jämförelse visar dessutom att kommissionen i beslutet av den 19 mars 2001, liksom i dess skrivelse av den 18 maj 2000, beaktade att den omtvistade fiskezonsändringen anmäldes till denna i november 1998 och att den i beräkningen av nedsättningen endast beaktade den period av det gemensamma företagets verksamhet som bedrevs före denna anmälan.

121 Med hänsyn till att föremålet för skrivelsen av den 18 maj 2000 och beslutet av den 19 mars 2001 har exakt samma föremål och att exakt samma skäl anges i dem och med beaktande av den prövning som redovisats i punkterna 77—114 ovan kan talan vad avser beslutet av den 19 mars 2001 inte heller vinna bifall på grunden som avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

122 Vid förhandlingen har sökanden vidare hävdats att rättssäkerhetsprincipen åsidosatts genom den påstått oskäligt långa tid som förflutit mellan maj 2000 och den 19 mars 2001 då beslutet fattades.

123 Utan att det är nödvändigt att pröva om detta argument kan beaktas i sak med hänsyn till artikel 48.2 i rättegångsreglerna, då det framfördes för första gången vid förhandlingen trots att inget hinder fanns för att sökanden framförde det i samband med sin kompletterande inlägga som ingavs efter det att beslutet av den 19 mars 2001 hade antagits, finner förstainstansrätten emellertid att det är tillräckligt att påpeka att sökanden efter att ha läst telefaxmeddelandet av den 5 maj 2000 och skrivelsen av den 18 maj 2000 visste att kommissionen hade satt ned det aktuella stödet med 300 445 ecu. Mot denna bakgrund kan sökanden, som för övrigt under hela förfarandet åberopat att det ovannämnda telefaxmeddelandet och den ovannämnda skrivelsen har slutgiltigt rättslig verkan och att beslutet av den 19 mars 2001 endast är av bekräftande karaktär, inte rimligen hävda att den alltför långa tid som påstås ha förflutit mellan maj 2000 och antagandet av beslutet av den 19 mars 2001 föranledde bolaget att tro att det beviljats återstoden av stödet i dess helhet.

- 124 Sökanden har vid förhandlingen slutligen hävdad att beslutet av den 19 mars 2001 inte var tillräckligt motiverat. Bolaget har därvid stött sig på förstainstansrättens dom av den 5 mars 2002 i mål T-241/00, *Le Canne* mot kommissionen (REG 2002, s. II-1251).
- 125 Förstainstansrätten erinrar härvid om att i enlighet med fast rättspraxis skall den motivering som krävs enligt artikel 253 EG vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet och det skall klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen till den vidtagna åtgärden och så att förstainstansrätten ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt (domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, *Van der Kooy* m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. 219, punkt 71; svensk specialutgåva, volym 9, s. 305).
- 126 Motiveringen till ett beslut att sätta ned ett gemenskapsstöd till ett projekt som inte har genomförts som planerat skall innehålla skälen till att de berörda ändringarna inte anses kunna godtas. Det är härvidlag inte tillräckligt att endast ange att ändringarna är betydande eller att de inte godkänts i förväg (dom i det ovan i punkt 124 nämnda målet *Le Canne* mot kommissionen, punkt 55).
- 127 Frågan huruvida motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 253 EG skall likväl inte enbart bedömas mot bakgrund av motiveringens ordalydelse utan även utifrån sammanhanget och samtliga regler på det ifrågavarande området (domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot *Sytraval* och *Brink's France*, REG 1998, s. I-1719, punkt 63).
- 128 Förstainstansrätten påpekar att beslutet av den 19 mars 2001 liksom för övrigt skrivelsen av den 18 maj 2000 i förevarande fall, till skillnad från vad som var fallet i målet *Le Canne* mot kommissionen (ovan nämnt i punkt 124), innehåller precisa uppgifter om den omtvistade ändringens karaktär och skälen till att den

nämnda ändringen på grund av sin betydelse, motiverade den nedsättning av stödet som beslutades i förevarande fall. Det framgår klart och tydligt att kommissionen kritiserade det förhållandet att fartyget *Aziz* hade bedrivit sin verksamhet i den marockanska fiskezonen och inte, såsom föreskrivits, i den senegalesiska fiskezonen, vilket kommissionen var ovetande om fram till i november 1998, trots att skyldigheten att fiska efter och eventuellt utnyttja fiskeresurserna i farvattnen utanför det tredje land som avses i beslutet om beviljande av stöd utgör ett väsentligt villkor för beviljandet. Detta följer dels av artikel 21a i förordning nr 4028/86 (se punkt 2 ovan), till vilken bestämmelse det uttryckligen hänvisats i beslutet av den 19 mars 2001, dels bilaga I till förordning nr 1956/91 (se punkt 12 ovan), till vilken det hänvisats i såväl skrivelsen av den 18 maj 2000 som i beslutet av den 19 mars 2001.

129 Härav följer att talan inte kan bifallas med stöd av sökandens argument om bristande motivering.

130 I enlighet med den bedömning som redovisats i punkterna 118—129 ovan kan talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 19 mars 2001 följaktligen inte vinna bifall.

131 Talan om ogiltigförklaring skall därför ogillas i sin helhet.

2. Yrkandena om skadestånd

132 Sökanden har erinrat om villkoren för gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar och till stöd för sina yrkanden om skadestånd anfört att det otillåtna agerande som kritiserats i förevarande fall är att kommissionen, utan att följa

väsentliga formföreskrifter, beslutat att tills vidare inte betala återstoden av stödet från den 11 september 1998, då sökanden sände sin regelbundna rapport för att återstoden av stödet skulle utbetalas, fram till den 4 maj 2000 då en del av återstoden av stödet betalades och det ursprungligen beviljade stödet sattes ned.

- 133 Den påstådda skada som sökanden lidit är av ekonomisk art och har orsakats av att betalning av återstoden av stödet skett för sent och endast avsett en del av återstoden. Ett första sätt att bestämma till vilket belopp nämnda skada uppgår är att hänvisa till det dokument som upprättats av externa konsulter den 29 juni 2000. Därin påvisades att det totala beloppet för skadan vid denna tidpunkt, till följd av dels att det blev nödvändigt att utnyttja en bankkredit och att begära uppskov med betalningen till leverantörer, dels en höjning av inköpspriset, dels att tidigare beviljade rabatter förlorades och dels att sökandens skulder ökade, uppgick till 25 600 000 ESP (det vill säga ungefär 155 000 ecu). Till detta kommer skadan till följd av att sökandens anseende förringats, kostnader för juridiskt biträde och förlorad tid för de timmar som dess personal ägnat åt detta mål.
- 134 Ett annat sätt att uppskatta den skada som sökanden lidit är att beräkna den ränta som skall betalas till bolaget på grund av att återstoden av stödet betalats för sent och endast till en del. I detta fall motsvarar den ekonomiska skadan det totala beloppet, som blir resultatet av en räntesats på 8 procent per år, tillämpad på dels beloppet 283 859 ecu för perioden den 11 september 1998—den 4 maj 2000, dels beloppet 300 445 ecu för perioden mellan den 11 september 1998 och det datum då kommissionen kommer att betala ut återstoden av stödet, detta till följd av att dess beslut att tills vidare inte betala ut stöd och om nedsättning ogiltigförklaras.
- 135 Sökanden har anmodat förstainstansrätten att inom ramen för dess fulla prövningsrätt fastställa det skadeståndsbelopp som skall tilldelas bolaget enligt en av de två beräkningsmetoder som redovisats i de två föregående punkterna.

- 136 Vad gäller orsakssambandet har sökanden hävdat att den enda och direkta orsaken till den skada bolaget lidit är de ensidiga och rättsstridiga besluten om att tills vidare inte betala och att nedsätta det ursprungliga stödet.
- 137 Förstainstansrätten understryker i detta hänseende att det för det första framgår av bedömningen av yrkandena om ogiltigförklaring att kommissionen inte begått någon rättsstridighet inom ramen för antagandet av beslutet att nedsätta stödet. För att gemenskapen skall kunna ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar, förutsätts bland annat att sökanden visar ett rättsstridigt agerande från den berörda institutionens sida (se bland annat domstolens dom av den 29 september 1982 i mål 26/81, *Oleifici Mediterranei mot EEG*, REG 1982, s. 3057, punkt 16, och förstainstansrättens dom av den 11 juli 1996 i mål T-175/94, *International Procurement Services mot kommissionen*, REG 1996, s. II-729, punkt 44). Yrkandena om skadestånd på grund av nedsättningsbeslutet kan därför inte vinna bifall.
- 138 Förstainstansrätten skall för det andra pröva yrkandena om skadestånd i den del de har som grund att kommissionen har beslutat att tills vidare inte betala det stöd som ursprungligen beviljats sökanden utan att följa de förfaranderegler som gäller härför.
- 139 Vad gäller frågan huruvida sådana yrkanden kan tas upp till sakprövning, vilket kan prövas *ex officio* av rätten eftersom frågan rör grunderna för rättsordningen, erinrar förstainstansrätten om följande. Den omständigheten att en talan om ogiltigförklaring skall avvisas förhindrar visserligen inte i sig en skadeståndstalan grundad på artikel 288 andra stycket EG, vilken utgör en självständig form av talan enligt gemenskapsrätten (se bland annat förstainstansrättens dom av den 15 mars 1995 i mål T-514/93, *Cobrecaf m.fl. mot kommissionen*, REG 1995, s. II-621, punkt 58 och däri nämnd praxis). En skadeståndstalan skall emellertid avvisas när denna i verkligheten syftar till att undanröja ett enskilt beslut som vunnit laga kraft och som, om den togs upp till prövning, skulle få till följd att detta besluts rättsliga verkan utplånades (domstolens dom av den 26 februari 1986 i mål 175/84, *Krohn mot kommissionen*, REG 1986, s. 753, punkterna 32 och 33, svensk specialutgåva, volym 8, s. 475, och domen i det ovannämnda målet *Cobrecaf m.fl. mot kommissionen*, punkt 59).

- 140 Yrkanden om skadestånd som syftar till att erhålla betalning med ett belopp som motsvarar den rätt till betalning som sökanden anser sig berövas genom ett beslut som vunnit laga kraft skall följaktligen avvisas (se domen i det i föregående punkt nämnda målet Cobrecap m.fl. mot kommissionen, punkt 60). Detsamma gäller yrkanden om skadestånd som avser dröjsmålsränta på en sådan summa (se domen i det ovan i föregående punkt nämnda målet Cobrecap m.fl. mot kommissionen, punkt 62).
- 141 Förstainstansrätten erinrar i förevarande fall om att skrivelsen av den 4 juni 1999 innehåller ett beslut om att tills vidare inte betala stödet (se punkt 73 ovan), vilket enligt domstolens rättspraxis (domen i det ovan i punkt 72 nämnda målet Ca'Pasta mot kommissionen, punkterna 30—32 och 36—39) utgör ett beslut som går någon emot som sökanden hade kunnat väcka talan mot inom rätt tid, vilket bolaget inte gjort. Beslutet att tills vidare inte betala ut stöd har således vunnit laga kraft.
- 142 För det fall en talan om ogiltigförklaring som väckts i rätt tid mot detta beslut att tills vidare inte betala ut stöd hade vunnit bifall skulle beslutet ha varit ogiltigt och kommissionen hade varit skyldig att, i enlighet med de verkställighetsåtgärder som den hade varit tvungen att vidta enligt artikel 233 EG för att efterkomma förstainstansrättens dom om ogiltigförklaring, till sökanden betala den del av stödet som var obetald vid datumet för domen samt dröjsmålsränta på det totala beloppet av återstoden (584 304 ecu) från och med den 4 juni 1999 då det omtvistade beslutet att tills vidare inte betala ut stöd antogs.
- 143 Förstainstansrätten övergår nu till att pröva vad som är föremålet för de yrkanden om skadestånd som sökanden framfört i den del dessa är grundade på det påstått rättsstridiga i att tills vidare inte betala ut stödet.
- 144 Sökanden har, såsom redovisats i punkterna 133 och 134 ovan, angett två sätt att beräkna den skada som bolaget skall ha lidit på grund av det rättsstridiga i att tills vidare inte betala ut stödet. Sökanden har tillagt att ”förstainstansrätten inom

ramen för sin fulla prövningsrätt... kan fastställa skadeståndet till bolaget... med stöd av en av de två beräkningsmetoder som angetts ovan” (punkt 103 i ansökan). Ett sådant uttalande gör att man kan anse att de två beräkningsmetoder som bolaget föreslagit enligt dess mening är likvärdiga och har samma föremål i fråga om ersättning för den påstådda skadan.

145 Ersättningen för skadan enligt en av dessa två metoder motsvarar, såsom har redovisats i punkt 134 ovan, dröjsmålsränta dels på beloppet 283 859 ecu för perioden den 11 september 1998—den 4 maj 2000, dels på beloppet 300 445 ecu för perioden från den 11 september 1998 till det datum då detta belopp betalas.

146 Förstainstansrätten konstaterar att skadeståndsyrkandena som grundas på den påstådda rättsstridigheten av att tills vidare inte betala ut stödet, då dessa med stöd av en av de två beräkningsmetoder som sökanden presenterat som likvärdiga, avser betalning av dröjsmålsränta beräknad på det återstående beloppet av stödet från och med den 4 juni 1999, i själva verket syftar till betalning av en summa som kompenserar de rättsliga verkningarna av beslutet av den 4 juni 1999 att tills vidare inte betala med avseende på den försenade betalningen av den nämnda återstoden. Om en talan om ogiltighetsförklaring väckts i tid och haft framgång skulle ogiltigförklaringen av det nämnda beslutet ha undanröjt dessa rättsverkningar, med hänsyn till de verkställighetsåtgärder som kommissionen skulle ha varit tvungen att vidta enligt artikel 233 EG för att efterkomma domen om ogiltigförklaring (se punkt 142 ovan).

147 Med hänsyn till den rättspraxis som rätten erinrat om i punkterna 139 och 140 ovan följer att skadeståndsyrkandena i den del som anges i punkt 146 ovan avvisas.

- 148 Förstainstansrätten skall vidare pröva skadeståndsyrkandena i den mån de hänförs till perioden den 11 september 1998—den 4 juni 1999.
- 149 Förstainstansrätten påpekar härvid för det första att det framgår av handlingarna i målet att den 11 september 1998 motsvarar det datum då de spanska myndigheterna erhöll dokument från sökanden om bolagets ansökan om att återstoden av stödet skulle betalas. Dessa handlingar inkom till kommissionen den 30 september 1998. Med hänsyn till uppgifterna i dessa dokument begärde kommissionen kompletterande information om bland annat fartyget *Aziz* verksamhet. Sökanden efterkom denna begäran genom att via de spanska myndigheterna sända handlingar som inkom till kommissionen den 15 oktober respektive den 17 november 1998. Genom att göra detta utnyttjade bolaget den möjlighet som det har enligt artikel 44.1 första stycket första meningen i förordning nr 4028/86 att under tiden för gemenskapens ingripande begära att den myndighet eller det organ som av den aktuella medlemsstaten har utsetts härtill, skall tillställa det ”alla handlingar av vilka det framgår att de ekonomiska och andra villkor som uppställs för varje enskilt projekt är uppfyllda” (se punkt 5 ovan).
- 150 Härav följer att kommissionen inte kan kritiseras för något rättsstridigt agerande som kan ge upphov till utomobligatoriskt ansvar för gemenskapen vad gäller perioden den 11 september 1998—den 17 november 1998, vid vilket datum kommissionen mottog den efterfrågade kompletterande informationen.
- 151 Vad vidare gäller perioden den 18 november 1998—den 4 juni 1999 anser förstainstansrätten följande. Då det rör sig om bedömningen av en invecklad ekonomisk situation (se, för ett liknande resonemang, den rättspraxis som nämnts i punkt 79 ovan) och eftersom kommissionen, vid en genomgång av de dokument som den 17 november 1998 inkom till den, ställdes inför uppgifter om

verksamheten avseende fartyget *Aziz*, vilka helt motsade de som den hade mottagit i september och i oktober 1998, kan kommissionen inte kritiseras för någon rättsstridighet på grund av att sex och en halv månad hade förflutit från det att den mottog dessa dokument fram till dess den reagerade gentemot sökanden.

152 I enlighet med den bedömning som gjorts i de tre föregående punkterna kan skadeståndsyrkandena i den del de hänför sig till perioden den 11 september 1998—den 4 juni 1999, inte vinna bifall.

153 I enlighet med den bedömning som gjorts, vilken redovisats i punkterna 137—152 ovan, skall skadeståndsyrkandena ogillas i sin helhet.

154 Med beaktande av samtliga ovanstående skäl skall talan ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

155 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet såväl vad gäller yrkandena om ogiltighetsförklaring som yrkandena om skadestånd, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 oktober 2002.

H. Jung

K. Lenaerts

Justitiesekreterare

Ordförande